

**Σημαντική βελτίωση της θέσης του ΕΚΠΑ στην Κατάταξη Θεματικών
Περιοχών και Επιστημονικών Αντικειμένων της QS (Quacquarelli Symonds)**

<https://www.topuniversities.com/subject-rankings/2020>

Από την παγκόσμια ομάδα αναλυτών ανώτατης εκπαίδευσης της **QS (Quacquarelli Symonds)**, δημοσιεύθηκε **στις 3 Μαρτίου 2020**, ο Πίνακας Κατάταξης Πανεπιστημίων σε επιμέρους θεματικές περιοχές και εξειδικευμένα επιστημονικά αντικείμενα.

Η συγκεκριμένη κατάταξη αξιολογεί τα Πανεπιστήμια σε **πέντε (5) βασικές θεματικές περιοχές σπουδών και έρευνας**, όπως προσδιορίζονται από τη μεθοδολογία της QS, (Τέχνες και Ανθρωπιστικές Επιστήμες, Επιστήμες της Ζωής και Ιατρικής, Φυσικές Επιστήμες, Κοινωνικές Επιστήμες και Διοίκηση, Μηχανική και Τεχνολογία) αλλά και **σε 48 επιμέρους επιστημονικά πεδία - ειδικότητες** που αποτελούν υποσύνολα των πέντε βασικών.

Για τη θεματική κατάταξη του 2020 τελικώς κατετάγησαν 1.369 Πανεπιστήμια από 158 χώρες σε 48 θεματικά αντικείμενα. **Τα συγκεκριμένα αποτελέσματα βασίζονται σε απαντήσεις ερωτηματολογίου 95.000 ακαδημαϊκών και 45.000 εργοδοτών**, καθώς και στην ανάλυση επιστημονικών δημοσιεύσεων και βιβλιογραφικών παραπομπών από τη βιβλιομετρική βάση δεδομένων Scopus, απ' όπου ελήφθησαν υπόψη δεδομένα πενταετίας.

Τα αποτελέσματα της φετινής κατάταξης ήταν **ιδιαίτερα ενθαρρυντικά** για το **Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών** το οποίο και φέτος **βρίσκεται σε υψηλές θέσεις στις τέσσερις (4) από τις πέντε (5) βασικές θεματικές περιοχές**, ενώ αξιολογήθηκε με υψηλή βαθμολογία **και τοποθετήθηκε σε δεκατρία (13) επιμέρους επιστημονικά πεδία**, έναντι δώδεκα (12) το 2019 και έντεκα (11) το 2018. Παράλληλα αποτελεί **πολύ μεγάλη διάκριση** το γεγονός ότι στο επιμέρους επιστημονικό πεδίο της «**Οδοντιατρικής**», το **ΕΚΠΑ κατατάσσεται για στην 40^η θέση παγκοσμίως** και στο επιστημονικό πεδίο της «**Νοσηλευτικής**» στις θέσεις 51-100.

Στον **πίνακα 1**, αποτυπώνεται η θέση του ΕΚΠΑ για το 2020 στις τέσσερις από τις πέντε βασικές θεματικές περιοχές. Αποτελεί σημαντική επιτυχία και αναγνώριση για το Ίδρυμα το γεγονός ότι το ΕΚΠΑ τα τελευταία χρόνια κατατάσσεται στα 500 καλύτερα Πανεπιστήμια παγκοσμίως στις τέσσερις ή και στις πέντε θεματικές περιοχές. Αυτό γίνεται ιδιαίτερα εμφανές αν γίνει σύγκριση με τα στοιχεία της αντίστοιχης κατάταξης του 2016 όπου το ΕΚΠΑ δεν είχε βαθμολογηθεί σε καμία θεματική περιοχή.

Πίνακας 1 : Η θέση του ΕΚΠΑ για το 2020 στα πέντε (5) βασικά θεματικά αντικείμενα του Πίνακα της

Θεματικές Ομάδες	Θέση Παγκοσμίως 2020	Θέση Παγκοσμίως 2019	Θέση Παγκοσμίως 2018	Θέση Παγκοσμίως 2017
1. Βιοεπιστήμες & Ιατρική	223	231	241	248
2.. Τέχνες & Ανθρωπιστικές Επιστήμες	301	349	392	381
3. Φυσικές Επιστήμες	366	374	302	288
4. Κοινωνικές Επιστήμες και Διοίκηση	-	401-450	360	387
5. Μηχανική & Τεχνολογία	373	401-450	355	335

Πηγή: Ιστοσελίδα QS World University Ranking
<https://www.topuniversities.com/subject-rankings/2020>

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίνακα 1, το ΕΚΠΑ ανέβηκε σε τέσσερις από τις πέντε θεματικές περιοχές, με εντυπωσιακή βελτίωση στην θεματική περιοχή «**Τέχνες και Ανθρωπιστικές Επιστήμες**», όπου για το 2020 καταλαμβάνει την **301^η θέση** στον κόσμο έχοντας ανέβει **ογδόντα (80) θέσεις** σε σχέση με την κατάταξη του 2017. Στη θεματική περιοχή «**Βιοεπιστήμες και Ιατρική**» το ΕΚΠΑ καταλαμβάνει την **223^η θέση** παγκοσμίως, ανεβαίνοντας **είκοσι πέντε (25) θέσεις** σε σχέση με την κατάταξη του 2017 και **οκτώ (8)** σε σχέση με το 2019. Στις «**Φυσικές Επιστήμες**» το ΕΚΠΑ ανέβηκε **οκτώ (8) θέσεις** σε σχέση με το 2019 (στην **366^η** από την **374^η**). Στο θεματικό πεδίο «**Μηχανική και Τεχνολογία**» βρίσκεται στη **θέση 373**, έχοντας ανέβει **είκοσι οκτώ (28) θέσεις** σε σχέση με το 2019.

Οι διακρίσεις για το ΕΚΠΑ συνεχίζονται και στην αξιολόγηση των επιμέρους επιστημονικών πεδίων. Πιο συγκεκριμένα για **το 2020 το ΕΚΠΑ βρίσκεται σε**

υψηλές θέσεις σε δεκατρία (13) επιμέρους επιστημονικά πεδία (δείτε Πίνακα 2). Στην αντίστοιχη κατάταξη του 2016, το ΕΚΠΑ εμφάνιζε μόλις έξι (6) ειδικότητες στις σαράντα οκτώ (48), ενώ το 2020 τις υπερδιπλασίασε.

Πίνακας 2: Η θέση του ΕΚΠΑ για το 2020 στα δεκατρία (13) εξειδικευμένα επιστημονικά πεδία που συμπεριλαμβάνονται στην αξιολόγηση της QS

	Ειδικότητες	Θέση Παγκοσμίως 2020	Θέση στην Ελλάδα 2020
1.	Οδοντιατρική	44	1
2.	Νοσηλευτική	51-100	1
3.	Φαρμακευτική & Φαρμακολογία	101-150	1
4.	Αρχαιολογία	101-150	2
5.	Επιστήμη των Υπολογιστών	151-200	2
6.	Ιατρική	201-250	1
7.	Δίκαιο και Νομικές Σπουδές	251-300	1
8.	Οικονομικά και Οικονομετρία	301-350	3
9.	Επιστήμες της Βιολογίας	351-400	1
10.	Φυσική και Αστρονομία	351-400	3
11.	Μαθηματικά	401-450	3
12.	Οικονομική των Επιχειρήσεων και Διοίκηση	401-450	4
13.	Χημεία	551-600	3

Πηγή: Ιστοσελίδα QS World University Ranking

<https://www.topuniversities.com/subject-rankings/2020>

Στον πίνακα 2 αποτυπώνεται η θέση του ΕΚΠΑ παγκοσμίως και στην Ελλάδα για τα δεκατρία (13) εξειδικευμένα επιστημονικά πεδία που συμπεριλαμβάνονται στην αξιολόγηση της QS. Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει:

- Στην **40^η θέση στον κόσμο** που καταλαμβάνει η «**Οδοντιατρική**», ανεβαίνοντας τέσσερις θέσεις σε σχέση με την κατάταξη του 2019.
- Στην παρουσία της «**Νοσηλευτικής**» στο top 100, αφού τοποθετείται στις θέσεις **51-100**.
- Στην υψηλή θέση που καταλαμβάνουν η «**Φαρμακευτική**» και η «**Αρχαιολογία**», οι οποίες για το 2020 παραμένουν στις θέσεις «**101-150**»
- Στο γεγονός ότι η «**Ιατρική**» παραμένει σε υψηλή θέση στην παγκόσμια κατάταξη («**201-250**»), ανεβαίνοντας μάλιστα πενήντα (50) θέσεις σε σχέση με την κατάταξη του 2019.

- Στα ότι ο Τομέας των Θετικών Επιστημών συμμετέχει με τρία επιστημονικά πεδία (**Επιστήμες της Βιολογίας, Φυσική και Αστρονομία, Χημεία**) στην κατάταξη των top 500 παγκοσμίως.
- Στο ότι επιστημονικό αντικείμενο της «**Νομικής**» για 4^η συνεχόμενη χρονιά βρίσκεται στις θέσεις «**251-300**».
- Στη βελτίωση της θέσης του πεδίου «**Επιστήμες των Υπολογιστών**» που καταλαμβάνει τη θέση «**151-200**» έναντι της θέσης «201-250 το 2010
- Στα ότι ο Τομέας «**Κοινωνικές Επιστήμες και Διοίκηση**» είδε ακόμη δύο εξειδικευμένα αντικείμενα (**Οικονομική των Επιχειρήσεων και Διοίκηση και Οικονομικά και Οικονομετρία**) να κατατάσσονται στα 500 καλύτερα παγκοσμίως.

Πίνακας 3 : Η θέση του ΕΚΠΑ την περίοδο 2017-2020 σε δεκαεπτά (17) συνολικά εξειδικευμένα θεματικά αντικείμενα

Ειδικότητες	Θέση Παγκοσμίως 2020	Θέση Παγκοσμίως 2019	Θέση Παγκοσμίως 2018	Θέση Παγκοσμίως 2017
1. Οδοντιατρική	40	44	-	-
2. Νοσηλευτική	51-100	-	-	-
3. Αρχαιολογία	101-150	101-150	151-200	151-200
4. Φαρμακευτική & Φαρμακολογία	101-150	101-150	101-150	151-200
5. Επιστήμη των Υπολογιστών	151-200	201-250	251-300	201-250
6. Ιατρικής	201-250	251-300	241	201-250
7. Δίκαιο και Νομικές Σπουδές	251-300	251-300	251-300	251-300
8. Οικονομικά και Οικονομετρία	301-350	301-350	301-350	351-400
9. Επιστήμες της Βιολογίας	351-400	301-350	301-350	301-350
10. Φυσική και Αστρονομία	351-400	351-400	401-450	351-400
11. Μαθηματικά	401-450	-	-	-
12. Οικονομική των Επιχειρήσεων και Διοίκηση	401-450	451-500	-	-
13. Χημεία	551-600	501-550	351-400	351-400
14. Λογιστική και Χρηματοοικονομικά	-	251-300	-	-
15. Ιστορία		-	151-200	151-200
16. Εκπαίδευση		-	251-300	-
17. Γλωσσολογία			-	251-300

Πηγή: Ιστοσελίδα QS World University Ranking
<https://www.topuniversities.com/subject-rankings/2020>

Οι κατατάξεις της QS χρησιμοποιούν δεδομένα ειδικών γνωμοδοτών (peer reviews) που συλλέγονται από μεγάλο αριθμό ερευνητών, ακαδημαϊκών και εργοδοτών. Επίσης, λαμβάνουν υπόψη τον αριθμό των αριθμό ετεροαναφορών αναφορών και την επιδραστικότητα του δημοσιευμένου έργου των καθηγητών και ερευνητών κάθε Σχολής ή Τμήματος. Πιο συγκεκριμένα βαθμολογούνται τέσσερα κριτήρια – δείκτες με διαφορετική βαρύτητα το καθένα. Τα κριτήρια αυτά είναι τα εξής:

1. Ακαδημαϊκή Φήμη. Η μέτρηση γίνεται μέσω έρευνας ερωτηματολογίου. Στο ερωτηματολόγιο χρησιμοποιούνται ακαδημαϊκοί διαφόρων ειδικοτήτων και ερωτούνται για τα κατά τη γνώμη τους 30 καλύτερα πανεπιστήμια στους τομείς εμπειρογνωμοσύνης τους, χωρίς να μπορούν να επιλέξουν το δικό τους. Μεταξύ των ετών 2015-2019 η QS συγκέντρωσε περίπου 95.000 ερωτηματολόγια ακαδημαϊκών από όλο τον κόσμο. Το βάρος του συγκεκριμένου αυτού κριτηρίου στη συνολική βαθμολογία των βασικών και εξειδικευμένων αντικειμένων για το 2020 κυμαίνεται από 30 έως και 90%.

2. Φήμη μεταξύ των Εργοδοτών: Πρόκειται για ίδιου τύπου με την προηγούμενη έρευνα ερωτηματολογίων, μόνο που απευθύνεται σε δείγμα εργοδοτών των αποφοίτων των πανεπιστημίων. Πάνω από 45.000 ερωτηματολόγια εργοδοτών παγκοσμίως έχουν ληφθεί υπόψη. Τα ερωτηματολόγια αυτά δίνουν μια σημαντική εικόνα και πληροφορίες, όσον αφορά τις προσλήψεις αποφοίτων των Πανεπιστημίων. Στην έρευνα αυτή έχουν συμμετάσχει εργοδότες από όλους τους τομείς της Οικονομίας, και ανάμεσα τους εταιρίες όπως το Facebook, η Google, η WellsFargo, η BankofAmerica κ.α Το βάρος του συγκεκριμένου αυτού κριτηρίου στη συνολική βαθμολογία των βασικών και εξειδικευμένων αντικειμένων για το 2020 κυμαίνεται από 10 έως και 30%.

3. Αριθμός ετερο-αναφορών ανά εργασία. Η QS χρησιμοποιεί τα δεδομένα της βάσης Scopus. Αθροίζεται ο συνολικός αριθμός ετερο-αναφορών σε εργασίες της τελευταίας πενταετίας που συνεγράφησαν από μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου πάνω στο συγκεκριμένο επιστημονικό τομέα και διαιρούνται με τον αντίστοιχο συνολικό αριθμό καθηγητών και ερευνητών. Το βάρος του συγκεκριμένου αυτού κριτηρίου στη συνολική βαθμολογία των βασικών και εξειδικευμένων αντικειμένων για το 2020 κυμαίνεται από 10 έως και 30%.

4. Ο δείκτης h-index είναι ένας τρόπος μέτρησης τόσο της παραγωγικότητας όσο και της επίδρασης του δημοσιευμένου έργου ενός επιστήμονα ή ερευνητή. Ο

δείκτης βασίζεται στο σύνολο των πιο συχνά αναφερόμενων έργων του ακαδημαϊκού και στον αριθμό των παραπομπών που έλαβαν σε άλλες δημοσιεύσεις. Το βάρος του συγκεκριμένου αυτού κριτηρίου στη συνολική βαθμολογία των βασικών και εξειδικευμένων αντικειμένων για το 2020 κυμαίνεται από 5 έως και 30%.

Καθώς τόσο οι ερευνητικές διαδικασίες, όσο και η ερευνητική κουλτούρα και τα ποσοστά δημοσιεύσεων ποικίλλουν σημαντικά μεταξύ των ακαδημαϊκών κλάδων, η QS εφαρμόζει διαφορετική στάθμιση στη βαθμολογία των παραπάνω δεικτών ανάλογα με τη θεματική περιοχή και το επιμέρους εξειδικευμένο επιστημονικό αντικείμενο. Επί παραδείγματι, στην **Ιατρική**, όπου τα ποσοστά δημοσίευσης είναι πολύ υψηλά, οι αναφορές στην έρευνα και ο δείκτης h αντιπροσωπεύουν το 30% της συνολικής βαθμολογίας κάθε πανεπιστημίου. Από την άλλη πλευρά, σε περιοχές με πολύ χαμηλότερα ποσοστά δημοσίευσης, όπως αυτό της **Ιστορίας**, οι δείκτες που σχετίζονται με την έρευνα αντιπροσωπεύουν μόνο το 15% του συνολικού βαθμού κατάταξης. Επιπροσθέτως σε θεματικά πεδία όπως η **Τέχνη** και το **Σχέδιο**, όπου υπάρχουν πολύ λίγα δημοσιευμένα άρθρα, για να είναι στατιστικά σημαντική η κατάταξη, βασίζεται αποκλειστικά στις έρευνες εργοδοτών και ακαδημαϊκών.

Η κατάταξη της QS για τα βασικά και εξειδικευμένα επιστημονικά αντικείμενα επιβεβαιώνει το σημαντικό ακαδημαϊκό και ερευνητικό έργο που συντελείται διαχρονικά στο **Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών**. Επιπροσθέτως αναδεικνύει την επίδραση της έρευνας που υλοποιείται στο Πανεπιστήμιο μας και την αποδοχή του διεθνώς τόσο από την αγορά εργασίας όσο και από την ακαδημαϊκή κοινότητα.